

INFORME DE VALORACIÓ DE MATERIAL DOCENT.

Música 1 i 2, editorial DINSIC, BARCELONA

AUTORS: Josep Gustems Carnicer, M. Eugènia Arús Leita, Diego Calderón Garrido,
Edmon Elgström Misol, Carles Farreras Durán, Pau Gimeno Ortuño,
Cristina González Martín, Olga González Mediel, David Hernández Urpí,
Salvador Oriola Requena, Conxa Trallero Flix, M. Fernanda Viñas Pavón.

Universitat de Barcelona

2015

VALORACIÓ GLOBAL DELS VOLUMS 1r I 2n DINSIC

En general, són llibres ben editats, lleugers amb tapa tova i plastificada i un bona distribució del text i les grafies a les pàgines, amb una presentació sòbria, clara i suggeridora. Trobem que les activitats que es troben als dos llibres per cycle inicial estan força ben pensades. Alguns professors han aplicat a l'aula algunes activitats amb els alumnes de mestre i han funcionat sense cap problema. Sembla una bona idea com s'aprofita el repertori de cançons per després treballar el llenguatge musical, l'eix vertebrador dels llibres.

La qualitat musical del CD és excel·lent.

L'estructura de cada tema respon als bloc temàtics de la LOGSE, caldria actualitzar aquest aspecte segons els 4 blocs de la LOE (explorar, percebre, interpretar i crear) i donar més importància al procés creatiu que no al perceptiu, que és el que prima. També, i degut al canvis sociodemogràfics de la última dècada, caldria modificar l'estereotip del dibuix de nen, del tot centrat en la població blanca europea i sense cap discapacitat visible. En general es troba a faltar més activitats per desenvolupar els continguts, així com algun tipus de proposta transversal que intenti aplicar coneixements musicals a la resta de matèries.

A continuació presentem un breu anàlisi dels blocs temàtics (segons la LOGSE, que és la que inspira el treball) i una proposta de suggeriments de millora –si s'escau.

CANÇONS

En general, considerem que les cançons són molt adients, diferenciant-ne les destinades a un treball vocal, i aquelles més vinculades a la pràctica del llenguatge musical. Les tessitures en general són correctes, potser una mica massa altes.

Llibre 1: Potser siguin massa senzilles, ja que no varien massa de les que es canten a l'etapa d'educació infantil. El repertori tampoc és massa variat pel que fa a procedència, tipologia, estils, actualitat, etc. resultant molt centrat en la música tradicional catalana. Respecte a la tessitura vocal, caldria evitar arribar al do³ (donant el to de la cançó més alt). Respecte als salts melòdics, algunes cançons són massa amples (per ex. “el cervató”, amb salts de 5^a, 6^a i 7^a; o “vols ballar la dansa”, amb 6^a). La versió de “la lluna, la pruna” pot resultar discordant, doncs no és la versió més habitual. Es consideren interessants les indicacions sobre tècnica vocal per infants donades a l'inici d'aquest volum.

Llibre 2: Les cançons potser són més adients pel llibre 1, ja que algunes són massa senzilles. El repertori, tampoc és massa variat. Hi ha algunes cançons força difícils d'afinar (per ex. “bon dia nostre pare”, “la pedreta”). La cançó “els tres tambors” (pàg. 29) potser resulti un pèl difícil de precisió rítmica i fonètica a aquesta edat. El to de “tres pometes” resulta una mica massa alt.

DANSES i MOVIMENT

En general hi ha menys materials en aquest sentit, tot i que resulten molt motivadors. Seria convenient incorporar-hi activitats amb percussió corporal que resulta molt motivadora pels nens i nenes d'aquesta edat. També s'hauria de treballar el moviment lliure i més espais per a promoure la creativitat. Per a l'educació gestual, es podria incloure exemples visuals de produccions coreogràfiques que podrien motivar als infants, tant del repertori tradicional com de la música actual que ens envolta.

Llibre 1: Pel que fa les danses considerem que estan ben triades, tot i que “el patatuf” potser seria més adient per a cicle mitjà.

Llibre 2: Correcte.

AUDICIONS

En general, molt ben triades, tot i que resulten massa llargues. Es proposa fragmentar-ne alguna, si fos el cas.

Llibre 1: Pel que fa a les audicions, en general considerem que estan bé, tot i que no són gens variades de procedència i estils. Respecte a la llargada, algunes poden resultar una mica llargues (per ex.: pàg. 17 (4.24'), pàg. 40 (3.38'), pàg. 56 (+4'), pàg. 63 (gairebé 7'). Convindria tallar-les o bé canviar-les. Com a màxim 2.5'-3'.

Llibre 2: En general les audicions proposades estan bé, algunes una mica llargues, per ex. pàg. 52 dura 6,29'; convindria tallar-la o bé canviar-la. Respecte a la simfonia del rellotge (Haydn) es demana identificar en una foto els instruments que marquen la pulsació, com el fagot, la trompa i les timbales, però els alumnes no els han treballat anteriorment. Caldria revisar-ho.

LLENGUATGE MUSICAL

Hi ha una bona i fluïda integració entre explicacions i exercicis. Hi ha una bona progressió de la pre-grafia musical a la grafia musical convencional.

Llibre 1: En general hi ha massa continguts de llenguatge musical per aquest curs. Els exercicis resulten molt convencionals. Les grafies no convencionals són atractives, tot i que els aspectes gràfics s'haurien d'actualitzar. Potser cal aclarir si les pregrafies rítmiques i melòdiques han d'anar abans de les grafies o es poden alternar (cas de les negres i del sol-mi, pàg. 49). Ens qüestionem també si és millor posar abans les corxeres que les blanques.

Llibre 2: es demana un dictat rítmic només dibuixant l'instrument, queda confús.

SUGGERIMENTS I MILLORES PROPOSADES:

Respecte a repertori, s'aconsella fer una selecció més variada respecte estils i èpoques. Es proposa també trobar un fil conductor per a les cançons i danses que no sigui necessàriament el llenguatge musical.

Respecte a dibuixos d'instruments, només apareixen els de la música clàssica i popular, caldria ampliar-ne les tipologies.

Com que bona part del llibre fa referència a un personatge, “el petit follet”, seria bo presentar-lo al principi i potser que ell mateix fos qui toqués els instruments.

També es proposa augmentar el treball amb instruments escolars, ja sigui Orff o reciclats, per practicar ritmes del llenguatge musical, o fins i tot, amb treball corporal (percussió corporal).

Respecte a les nocions de tècnica vocal bàsica del 1r llibre, es proposa donar alguna indicació en el sentit de la propiocepció de la ressonància de la veu en el cos.

Caldria adaptar els tempos de les músiques del CD perquè resultin confortables a les accions que es demanen, en general resulten massa lents.

Com a recurs material complementari, es proposa l'ús de les pissarres musicals individuals Mobilnot-4 (o més endavant Mobilnot-8) per a treballar la lectura i escriptura musicals.

Aspectes concrets que es proposa revisar:

- Llibre 1, pàg. 5: Convindria posar algun encapçalament als dibuixos, com “so i soroll”.
- Llibre 1, pàg. 4: Es proposa afegir a la cançó algun exercici simple, como picar de mans la pulsació mentre canten.
- Llibre 1, pàg. 5: L'enunciat és una mica arbitrari, ja que si els fem sonar, sí que poden sonar els objectes. Per tant, potser canviar l'enunciat: *“Encercla els objectes que no sonen per si sols/per si mateixos.”*
- Llibre 1, pàgs. 6, 9, 11, 13 i 14: Hi ha diverses activitats que demanen picar la pulsació. Potser estaria bé valorar el fet d'assenyalar-la a la partitura amb puntets o ratlles d'un color que ressalti. El mateix succeeix al llibre 2, pàgs. 35 i 40.
- Llibre 1, pàg. 7: A l'apartat “La veu” no s'entén què cal fer.
- Llibre 1, pàg. 8: A l'apartat “fort i fluix” s'inclouen instruments que poden tocar fluix o fort segons es vulgui, per tant pot portar a confusió, millor canviar-ho.
- Llibre 1, pàgs 10, 12: Millor posar les pre-grafies abans que les grafies, no a l'inrevés (cas de les negres).
- Llibre 1, pàg. 10 i 13: La presentació de les negres està massa a prop del de les corxeres (p. 13), es proposa deixar més temps per treballar cada figura.
- Llibre 1, pàg. 12: A l'apartat “llarg i curt” s'inclouen instruments que poden tocar llarg o curt segons es vulgui, per tant pot portar a confusió, millor canviar-ho.
- Llibre 1, pàg. 15: es proposa aprofitar l'exercici per a treballar les polirítmies amb diferents grups.
- Llibre 1, pàg. 16: el “ball de sant Corneli” pot resultar massa complicat per a nens de 1r curs.
- Llibre 1, pàg. 18: per tal de no confondre als alumnes amb el tema de la direccionalitat del so, canviar el dibuix del tobogan perquè sigui igual que el de la fletxa. També es proposa treballar-ho amb la flauta d'èmbol.
- Llibre 1, pàgs. 19 i 55: La grafia del silenci de negra pot resultar massa complicada per nens de 1r, millor emprar grafia escolar.

- Llibre 1, pàg. 23: Millor usar el pandero que la pandereta, que és un instrument massa complex d'execució.
- Llibre 1, pàgs. 27, 35, 38, 44, 52: Quan es demana als alumnes que escriguin el nom de les notes a sota el pentagrama, seria aconsellable posar un exemple, escriure o bé les inicials de cada nota (s per sol; m per mi), o bé el nom de la nota escrita. El mateix succeeix al llibre 2, pàg. 4.
- Llibre 1, pàg. 29: Per picar els ritmes es proposa usar les mans però també diferents instruments de percussió
- Llibre 1, pàg. 31: Respecte el repertori, estaria bé escoltar algun fragment emblemàtic de violí sol.
- Llibre 1, pàg. 31: l'afirmació no és del tot certa, també hi ha el *pizzicato*. El mateix passa al llibre 2, pàg. 30.
- Llibre 1, pàg. 32: Pel treball amb reguladors, es proposa usar la veu i alguns instruments de percussió.
- Llibre 1, pàgs. 41, 48 i 58: Hi ha algunes il·lustracions en les quals les notes musicals no estan ben escrites, ja que les pliques de les corxeres estan escrites al revés. Convindria canviar-ho ja que els nens ho poden imitar. Tot i això, les il·lustracions estan ben fetes, són boniques, adequades i divertides. També passa al llibre 2, pàgs. 33, 43, 49 i 54.
- Llibre 1, pàg. 46: Abans de ballar la dansa, fer el joc rítmic a terra.
- Llibre 1, pàg. 48: Es proposa numerar els fragments per ordenar les seqüències escoltades.
- Llibre 1, pàg. 54: Potser no usar la denominació 2/4, atès que no coneixen la rodona ni les divisions.
- Llibre 1: Potser encara no toqui explicar el significat de l'obstinat, tot i això, si es vol posar en el llibre hi posaria la definició per tal que els nens entenguin exactament què volem dir quan utilitzem aquesta paraula. Llibre 2, pàg. 7: recordar el mateix.
- Llibre 1, pàgs. 42 a 46: Canviar l'ordre de les pàgines 42, 43 i 44. Primer posar la 43 i 44, on es treballen les notes mi i do, ja que lliga més amb el que es treballa a la pàg. 41 (agut-greu). Després posar la 42, que lliga més amb el que ve a la 45-46, cançons amb començament anacrusi.
- Audició de Ketelbey: proposar alguna activitat.
- Llibre 2, pàg. 17: Proponem posar també la dinàmica a sota del regulador, ja que podria anar de *mf* a *f*, o de *p* a *mf*, per exemple.
- Llibre 2: Es proposa afegir treball amb sirenes per melodies ascendents i descendents.
- Intercanviar els intervals melòdics de 1r curs i 2n curs, de forma que a primer es treballi: mi-fa-sol-la i a 2n s'afegeixi do, re.
- Compte amb els dibuixos de músics tocant instruments, caldria revisar-los o fins i tot canviar-los per fotografies.